GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ĆIZGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIZ. TARIFI. —Priopćeno po retku D,10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDJELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br.147
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38,114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
NOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III — ŠIBENIK, 31 AUGUSTA 1935 — BROJ 264

KONFERENCIJA NA BLEDU

Zagreb 31. Na Bledu se odigravaju politički događaji, koji će imati dalekosežnih posljedica za ravnotežu općeg evropskog položaja. Sastanak Male antante, koji se održava uz asistenciju jakog diplomatskog aparata pretstavlja vrlo značajni događaj.

Mala antanta ima da definitivno raščisti čitav niz jos nerijeŝenih problema, kao što su podunavski pakt, restauracija Habsburgovaca, odnos prema Sovjetskoj Rusiji i prema talijansko—abesinskom sporu.

Narodna žalost u Belgiji

Bruxelles 31. — U čitavoj zemlji vlada duboka žalost zbog automobilske katastrofe belgijskog kraljevskog para, kojom prigodom je poginula belgijska kraljica Astrid.

Predsjednik vlade na vijest o nesreći sazvao je hitno sjednicu ministarskog savjeta.

Poljska se slaže sa USA

Varšava 31. — Pišući o američkom protestu u Moskvi „Gazeta Polska" kaže da se je moglo i očekivati da će Moskva u svom odgovoru i ovaj put poslužiti se svojim poznatim argumentom da sovjetska vlada ne može biti odgovorna za djelatnost organa III internacionale. Medjutim, dodaje taj list, veoma je malo vjerojatno da će odgovor pomoćnika sovjetskog komesara za vanjske poslove zadovoljiti američku javnost i uopće javnost svih država na svijetu, koje nisu sovjetski uredjene. Na kraju list veli, da se ne može tražiti ni od koga da ozbiljno vjeruje da kongres Kominterne nije održan pod patronatom vlade Saveza Sovjetskih Republika.

Nova tarifa između Italije i Jugoslavije

Beograd 31. — Od sutra t. j. 1 septembra stupa na snagu nova međunarodna tarifa za prevoz putnika, prtljage i ekspresne robe između Jugoslavije i Italije.

Novi poslanik u Varšavi

Varšava 31. Ukazom Nj. V. Kralja postavljen je za opunomoćenog ministra i izvanrednog poslanika II grupe I stepena dosadašnji naš poslanik u Pragu ministar g. Dr. Prvislav Grisogono.

G. ministar Dr Grisogono je brat direktora šibenske preparandije.

Abesinski protest u Ateni

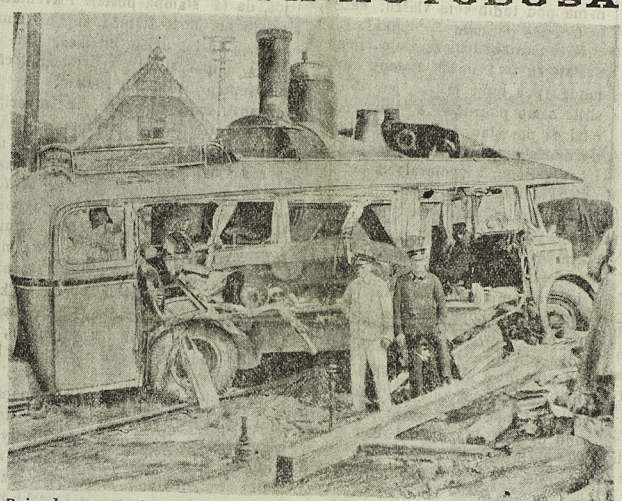
Atena 31. Jučer je abesinski poslanik uložio protest kod grčke vlade zbog toga što je dozvolila Italiji da njezini bombaški avioni mogu letjeti preko grčkog teritorija. Grčka vlada je odgovorila da tu dozvolu može oduzeti Italiji jedino onda ako nastupi ratno stanje.

POGORŠAVAJU SE ODNOSI IZMEDJU USA I SSSR

Newyork 31. — Sinoćnji „Newyork Times" pišući o američkom protestu u Moskvi kaže izmedju ostalog da se stav 4 note što ju je Litvinov 15 novembra 1933 uputio vladi USA mora na svaki način tumačiti tako, da sovjetska vlada prima na sebe odgovornost i za djelatnost Komiterne.

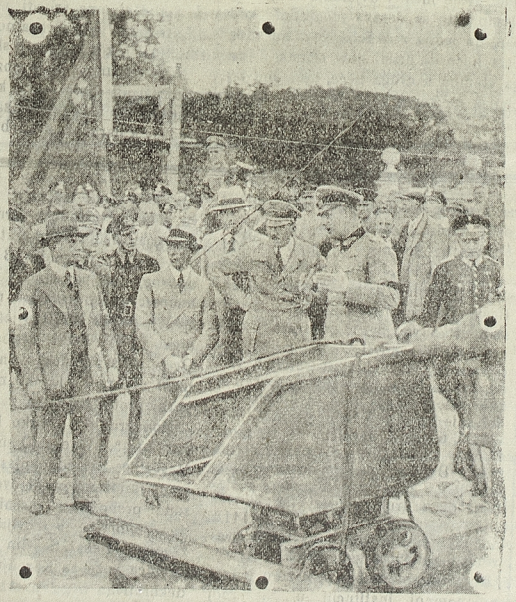
List u vezi s američko—ruskim sukobom donosi izjavu uglednog republikanskog senatora Robinsona, koji je stigao u Pariz sa dugog putovanja po Sovjetskoj Rusiji. Senator Robinson u tom interviewu veli, da je u toku svog boravka u sovjetskoj Rusiji konstatirao, da ne može biti nigovora o nekoj korisnoj saradnji izmedju Rusije i USA.

KATASTROFA AUTOBUSA

Prigodom prelaska preko pruge kod Prefunga (Austrija) na jedan autobus naletio je voz. Autobus je bio pun putnika te je prigodom ove nesreće ranjeno 24 osobe dok je 7 poginulo. Slika prikazuje mjesto nesreće nekoliko trenutaka poslije sudara.

Führer na mjestu nesreće

Prvi posjet Führera na mjesto nesreće koja se desila pred par dana, u Hermanna Göringa ulici gdje je bilo zatrpano 20 radnika. Slika prikazuje Führera na mjestu nesreće gdje mu se daju informacije i potankosti.

O slobodi štampe

Povodom donošenja novog zakona o štampi

Zagreb 29 VIII.

Kako je poznato, doskora će Kraljevska vlada pristupiti donošenju novih političkih zakona, a među ovima i novog zakona o štampi. Tim povodom primili smo od g. dra Milana Popovića, advokata u Sluńju, poznatog nacijonalnog radnika i bivšeg narodnog poslanika, slijedeći članak:

Moram unaprijed istaknuti, da nema apsolutne slobode u ljudskom društvu ni u filozofskom ni u praktičnom pogledu, nego nam se ona pokazuje sa stanovitim gradacijama i ograničenjima.

Sloboda štampe ima se razumjevati tako, da se može slobodno pisati o svima naučnim, kulturnim, ekonomskim, socijalnim i političkim pitanjima, ukoliko to pisanje ne dolazi u opreku i sukob s državnim nacionalnim interesima, interesima pojedinih socijalnih grupa i pojedinaca i naposljetku sa društvenim moralom u najširem smislu riječi, a pri tom da joj služi kao osnovno načelo pravda i istina.

Gradacije i ograničenja slobode štampe u vezi su i sa državnim uređenjem. U demokratskim državama te garancije i ograničenja su redovito slabija, dok su u državama s autokratskim i autoritativnim režimima mnogo jača, što dolazi otuda, da ti i taki režimi imaju svoje posebne nazore o štampi i novinarima uopće.

Neka mi bude dopušteno, da ovom prilikom iznesem neke detalje u tom pogledu.

Poznati francuski publicista Ludovic Naudeau napisao prije nekoliko godina članak u „L'Illustration" pod naslovom „La liberté de la presse et le fascisme" (Sloboda štampe i fašizam) u kom, između ostalog, iznosi mišljenja autokratskih i diktatorskih pretstavnika o štampi i novinarima. Tako tu iznosi, kako mu je 1906 g. u Petrogradu generalni prokurator sv. Sinoda Pobjedonoščev rekao o tom ovo: Primoravaju nas, da vjerujemo, kako je glas novina, to jest ono, što se zove štampom, izraz javnog mišljenja. Kakva velika zabluda!

Štampa je institucija našeg vremena, koja ima najmanje veze s istinom. Dođe kakav avanturista iz bijela svijeta bez znanja i ugleda, osnuje list sa svojim ili tuđim novcem, okupi oko sebe sumnjive elemente kao saradnike, koji pišu o svemu i svačemu ugađajući pri tom u svemu ukusu čitalaca. Jedini žurnalista, čija se moć proteže na sve, ne podleži nikakvo sankciji. Niko ga ne bira, niko ga ne imenuje. List je jedan autoritet u državi i taj autoritet ne treba investiture. Svaki prvi nadošlica dakle može

da postane držalac te sile, jedne sile, kojoj nema ravne.

Može li se zamisliti silnijeg i ne odgovornijeg despotizma nego što je despotizam štampe.

Zar nije smiješno i ludo, da s nekim pravom hoće da budu branioci slobode oni, koji se najviše služe despotizmom!?

Trinaest godina kasnije rekao mu je diktator Lenjin glede ukidanja slobode štampe: Ništa ja nijesam ukinuo, jer sloboda štampe i onako nije ništa drugo nego prazna riječ, slovo. Zar smijete, Vi profesionalni pisci i novinari reći, da ste se ikad potpuno i olako služili slobodom štampe. Pod režimima, koji vladaju u Evropi, stanoviti veliki preduzimači i spekulanti imaju pravo, da osnivaju novine, no za pisce, da u ovim novinama slobodno izražavaju svoje misli i uvjerenja, ostaje to pravo izražavanja uvijek nesigurno i uslovno. Nezavisni duhovi i novotari eliminirani su bez buke i protesta iz tih krugova, dok se drugi, gipkiji, prilagođuju željama svojih poslodavaca, kako bi zadobili njihovu naklonost. Slobodu, koju sam ja ukinuo, nije ništa drugo nego privilegij, prepušten malom broju prepredenih spletkaša, privilegij, pomoću koga oni hoće da izražavaju javno mišljenje i da tako proturuju svoje privatne interese na štetu javnih interesa, eksploatišući pri tom lakovjesnost i neznanje čitalaca.

Kada je poslije poznate afere s Matteottijem u Italiji proglašen zakon od 25 decembra 1925 o ograničenju slobode štampe, poznati teoretičar fašizma senator Corradini opravdavao je to ovako: U onim velikim nacijama, gdje je ustav veoma star, apsolutna sloboda štampe može se održati kao razlog prošlih vremena, no kad se radi o jednom novom političkom režimu, jasno je, da štampa treba da bude podvrgnuta izvjesnoj zavisnosti i da može uživati samo relativnu slobodu. Sloboda novinara također je jedna od mnogih drugih građanskih sloboda, te se mora postaviti u srazmjer s ovima.

Položaj novinara mora se dakle podvrći suverenom autoritetu države.

Jer, što bi inače bilo?! Država bi morala tako sasvim žrtvovati svoju supremaciju na mali broj privilegija. Riječ *sloboda* jest zakonit, legalan izraz i kao taki podliježi ograničenju i korekciji. Ima neka druga vrsta puste slobode, nazvane općenito razuzdanošću. Protiv take slobode mora ustati nacija i država Italije. Neodgovornost je privilegij, na koji ne treba niko da ima pravo pozivati se.

Prema tome ruski autokrata, boljševički diktator i fašistički teoretičar imaju isto mišljenje o slobodi štampe i novinarima. Svi su oni mišljenja, da država treba prije svega da vlada, upravlja i da se u svojoj obrani za opće dobro ne dâ ometati nikakvim tendencijama u tom pogledu. Sva trojica dakle brane teoriju integralnog etatizma.

Međutim interesi nacije i države, ni u najdemokratskijim državama, nijesu uvijek identični s interesima režima odnosno vlade i u takvim slučajevima štampa može doći u prekoran položaj, jer i pored zakonske slobode može državna vlast uvijek da nađe prilike i mogućnosti da sikanira štampu, mada je bilo slučaja i kod nas, da je državno tužilaštvo plijenilo nešto, a poslije sudovi digli takve zabrane.

Mora se međutim uzeti u obzir, da je štampa po svom postanku opoziciona ustanova te da je kao takva tokom vremena morala dosta teško izvojevati svaki svoj napredak i svako svoje slobodoumnije kretanje uopće, a naročito je ta borba bila teška nama pod tuđinskom vlašću, kao što je to opće poznato.

Našim oslobođenjem i ujedinjenjem nastale su i za našu štampu uopće mnogo povoljnije prilike, jer se proširilo samo područje a time i broj čitalaca porastao, te se naša štampa do danas lijepo razvila i kvantitativno i kvalitativno, i izvojevala sebi lijep ugled, a time i lijep ugled i samim novinarima u našem javnom životu. To je sasvim i opravdano, kad se zna, kako je naša štampa također mnogo učinila za naše narodno oslobođenje i ujedinjenje i danas svojim radom, svojom profesijom dostojno reprezentuje nasu naciju i državu u međunarodnoj zajednici.

Svuda, pa i kod nas, veliki kapital finansira štampu, koja pretstavlja javno mišljenje. Ona se mora u svom radu dakako obazirati i na interese koje zastupaju pretstavnici tih kapitala, pisati u stanovitom tonu, što bi se inače reklo.

To je stvarno ograničenje slobode štampe.

Izgleda dakle, da Lenjin ima u onom pogledu pravo, kad tvrdi, da svaki pisac ne može iznijeti uvijek otvoreno svoje misli i uvjerenje u javnoj štampi, što se dešava medjutim i kod nas, da jedna redakcija koga dnevnog lista hoće da primi neki članak i da ga štampa a druga neće, ma bio taj članak ne znam kako dobar i aktuelan.

Tu dakle sama štampa, odnosno vlasnici i redaktori pojedinih listova ograničavaju slobodu štampe. Pri tom mogu igrati ulogu bilo lični bilo stvarni razlozi i obziri.

Redaktori su se u takvim slučajevima unaprijed osigurali poznatom formulom „rukopisi se ne vraćaju.“ Jedino presude u štamparskim krivicama i ispravke, moraju novine donijeti na osnovu zakonskog naredjenja.

Ima dakle tri vrste ograničavanja slobode štampe: zakonsko, vlasničko i uredničko. Urednik može izmijeniti i preraditi poslani članak za štampu, i ako je članak potpisan potpunim imenom pisčevim i smatra se kao njegovo duhovno vlasništvo. Sva ova tri ograničavanja trebalo bi dovesti nekako u sklad na korist svih zainteresovanih. Kad se pojedine stvari koliko toliko razbistre, lakše se i regulišu.

Dakle i to, tako zvano javno mišljenje, je ograničeno i javno mišljenje u pravom smislu faktički pretstavljali bi svi listovi i revije uopće, a ne samo dnevnici, koji, ma koliko se to trudili, ne zastupaju u cjelini uvijek interese i mišljenje svih staleža, zanimanja i pojedinaca.

Širenje štampe u narodu ne znači još, da ta štampa postaje i kvalitativno bolja. Može štampa, koja u svemu izlazi u susret ukusu čitalaca, biti i lošija, a ipak sticati sve više čitalaca.

Ovom prilikom bih istakao, da je dužnost štampe uopće, a naročito dnevne štampe, da u tom pogledu podiže ukus publike, a ne da radi uvećavanja broja čitalaca donosi take stvari, koje istina gode ukusu stanovite publike, ali zbilja nisu za javnost, kao što su to razne pikantne i druge gnjusne afere, o kojima se često na široko i dugačko piše. Tako što nije ni za normalni odrasli svijet, a kamoli za djecu, koja danas lako mogu doći do takih novina, u kojima se, da ironija bude veća, čak donose i prilozi za djecu.

Tu je jedna kontradikcija i anomalija, koju bi trebalo ukloniti iz dnevne štampe. Mjesto tih i takvih stvari mogao bi se veoma lako donositi kudikamo zanimljiviji materijal iz raznih grana nauke i umjetnosti i ostalih grana ljudskog znanja.

Sve bi to još više podiglo i ugled samih novina a i pospješilo pravilno prosvjećivanje naroda, koje štampa bezuvjetno svakako vrši, jer izgleda, da i kod štampe vrijedi ono načelo, da sve mora biti adekvatno kulturnom stupnju širokih narodnih slojeva.

Nema sumnje, da je poziv novinara najuzvišeniji samo onda, kada ga izvršuje časno i otvoreno za opći napredak, a naročito u borbi za istinu i prava bilo pojedinaca bilo to u općim narodnim i državnim stvarim.

U Engleskoj nema državnika, koji ne bi imao na raspolaganju novine, koje ga izdašno i lojalno pomažu u njegovu radu, Naročito je običaj u Francuskoj dv mnogi, koji se osjećaju književnički sposobnima, provedu neko probno vrijeme kod novina. Tako u Francuskoj ima uvijek dosta tako zvanih isluženih novinara, koji poslije zauzimlju najviša i najvidjenija mjesta u javnom i državnom životu.

Neopravdano je željeti, da novine moraju imati uvijek neko svoje stalno mišljenje. Čim se jedne novine više usavršavaju, tim su one samo više izraz općeg mišljenja, odnosno prosječnosti, a time manje treba da imaju neko stalno uvjerenje.

Od novina i novinara ne može se isto zahtjevati neka apsolutna moralnost u njihovu radu, jer to često nijesu u stanju da sprovedu uz najbolju volju, obzirom na mnogobrojne i mnogovrsne interese, koje imaju da zastupaju i koji često dolaze u protivnosti:

Zadatak pravog novinara nije prema tome lak i medju njima ima ljudi, ne manje nego kod drugih staleža, koje treba visoko poštovati, a možda i više nego druge, radi toga, jer su u njihovu radu veće poteškoće i iskušenja nego kod drugih staleža.

Na završetku upozorio bih, da naše novine malo više paze na čistoću jezika, gramatiku i pravopis, kao i na stil, tim više što dnevne u tolikim masama ulaze u najšire slojeve naroda, pa mjesto da se jezik i stil i kod čitalaca popravlja, može na taj način da se kvari, a što ne može služiti ugledu ni samih novinara ni redakcija u sadašnje vrijeme, gdje imamo utvrdjena pravila gramatike i pravopisa.

Iz ovog kratkog razlaganja može se vidjeti, kako je pojam o slobodi štampe dosta komplikovan i u teoretskom i praktičnom pogledu.

Jedno stoji to, da štampi, obzirom na njenu visoku i nesumnjivu važnost i vrijednost, treba dati taku slobodu, kako bi mogla što lakše i uspješnije vršiti svoju socijalno—kulturno i političku misiju, ali ni štampa ne bi smjela nikad na zlo upotrebljavati tu slobodu u nedopuštene svrhe.

Dr. Milan Popović.

„ILS“ INDUSTRIJA LIJESA
TVORNICA SANDUKA - ŠIBENIK
Skladište svakosvrsnog materijala. Prodaja na veliko i malo na najpovoljnije dnevne cijene i uvjete. Telef. br. 30

MAGAZIN SJEV. DALMACIJE

Zanimiva historijska gradja iz prošlosti Šibenika i sjeverne Dalmacije sa aktuelnim književnim prilozima, u redakciji Vladana Desnice

Kako je već u „T r i b u n i“ registrirano, publikovan je u redakciji gosp. Vladana Desnice II godišnjak „Magazina sjeverne Dalmacije“. U ovoj ediciji nalaze se prilozi, osim urednika gosp. Vladana Desnice, Luci jena M r č e t e, dra. Jelke Perić, Marka Ježine, dra Dragana Plamenca, dra Grge Novaka, dra Petra Kolendića, N. van Wijka, Vladimira Rismonda, Mirke Korolije i nekrolog dru Dušanu Baljaku od dra Uroša Desnice.

Radi ograničenosti prostora, koji nam stoji na raspoloženju, ovdje ne namjeravamo da se upuštamo detaljnije u analizu materijala, nego ćemo se samo s nekoliko riječi osvrnuti na neke napise, posebice na one, koji se odnose na Šibenik i njegovu prošlost.

U napisu: „Jedan krajiški statut i nekoliko priloga za proučavanje „lige“, Boško Desnica iznosi karakter kotarskih ustanova „liga“, „zborova“, koje su u Sjevernoj Dalmaciji, mimo redovnih sudova i administrativnih vlasti, autonomno djelovale, sa povremenom višom ili manjom nadležnosti i donosile presude u slučajevima, koji su bili fiksirani statutima i terminacijama mletačkih providura. Prema Bošku Desnici, odnosno dokumentima, koje je on proučio u biblioteci „Paravia“ u Zadru, izgleda da su ove „lige“ počele djelovati još u g. 1412, dočim zadnja je bila sazvata po providuru Mocenigu god. 1702.

Ovom interesantnom prikazu o jednoj autonomnoj instituciji u Sjevernoj Dalmaciji za vladanja Mletačke republike dao je povoda prepis statuta lige kotara niškog po kanoniku Vlatkoviću god. 1744, kada su, medjutim, lige, kao važne ustanove pučkog prava, bile već utrnute. Drugim svojim prilogom: Jedna nepoznata buna i jedan neznani mučenik“ Boško Desnica upoznaje nas uzrocima i posljedicama bukovičke pobune proti mletačke vlasti u početku XVIII vijeka, koju je digao pop Petar Jagodić—Kuridja. Ovaj napis pretstavlja značajan fragment otpora i žilavosti našeg puka u borbi protiv tiranstva zavojevača.

Monografijom „Mirko Korolija i njegov kraj“, Vladan Desnica, urednik Magazina, vanredno plastično i vjerno iznosi književni profil ovog našeg prerano preminulog pjesnika i prilike pod kojima se je razvijao njegov književnički talenat. Sasvim tačno Vladan Desnica kaže za Koroliju da je više dekorativan nego sadržajan. Ali ta njegova dekorativnost nije posljedica duševne nemoći i praznine, nego se kroz nju manifestuje sirovost i elementarnost psihe našeg gorštaka, čiji se mentalitet, u pomanjkanju sadržajnijeg i bujnijeg života, bez pobude i doživljaja, formira površinski, jednolično, rasno i tvrdo. Zato je senzibilna i emotivna nota kod Korolije rijetka i slabo apostrofirana. Kod njega je razvijen rasni dinarski instinkt do iskonske snage i virtuoznost da svoje misli zaodjeva u bujan i kristalno čist jezik i pregnantan rečenički sklop. U prvoj svojoj najznačajnijoj i literarno najjačoj razvojnoj fazi, Korolija je pjesnik jugoslovenskog modernog nacionalizma, koji je uspio da nam u toj oblasti dade specifičan literarni stil. On je jedan od najznačajnijih pionira nacionalističkog neoromantizma i zato će u našoj književnoj istoriji zauzeti vidno mjesto. U daljnjim fazama Korolijina razvoja opaža se smalaksalost i izvjesna dekadencija.

(nastaviće se)

GRADSKE VIJESTI

K otvaranju „Muzičkog studija“ u Šibeniku

Danom 1 IX uvađa se u život u ovom gradu jedna nova kulturna tekovina, od koje se bez sumnje imaju očekivati najbolji rezultati. Solidna sprema vodića ovog instituta kojemu je stavljeno u dužnost svestrano i temeljito uzgajanje muzičke kulture, najbolje opravdava nadu koja se postavlja u ovaj institut. Dandanas svi iole muzički orijentirani i nastrojeni ljudi osjećaju potrebu jedne strogo akademske discipline, koja bi se i u samom muzičkom odgoju naše mlađe generacije primjenjivala na njezino dobro i na njezinu naobrazbu.

Kao što i u ostalom svijetu tako i kod nas ima da se ovom kulturnom ustanovom pospješi jači kontakt građanstva sa pravom muzikom, a smjernice kod zapažanja i gledanja na ovu, da se ustale u duhu povađanja za ostalim svijetom.

Upravo ovaj institut uzima si za zadaću muzički odgoj u svakom pogledu, ne propuštajući s vida sve, što može da pospješi normalni razvitak učenika za vrijeme studija, a i kasnije — kada jednom istupe iz njega

Vodstvo instituta preuzeo je naš uvaženi stručnjak prof. Ivo Prišlin nastavnik na ovdašnjoj gimnaziji.

Utvrđena je već dovoljno njegova stručna sprema kao pedagoga, a da se ne govori o njegovom pianističkom i dirigentskom djelovanju ko li ovdje, to li i vani, odakle je i došao. Poznato je da je prof. Prišlin svršio muzičku visoku školu u Berlinu i konzervatorij u Zagrebu.

Obuku u violini preuzeo je gosp. Strauss, koji je priznat kao najbolji i najspremniji virtuoz u violini i pedagog u obuci toga instrumenta u našem gradu.

Uz klavir i violinu postoje za svaka koga đaka besplatni praktički kursevi teorije i solfeggia, kako bi i slabije nadareni učenici s vremenom postigli uz praktične vježbe sluha određeno pomagalo za rješavanje muzičkih problema — bilo praktički, bilo teoretski

B.

NA 11 SEPTEMBRA u 11 sati otvaraće se ponovno ponude za popravak kod Direkcije pomorskog saobraćaja u Splitu. Predračunska svota iznosi din. 44 700.

ŠPORT

Finalna utakmica za prvenstvo potsaveza

Sutra se na igralištu „Osvit-a“ na Šubićevcu održava finalna utakmica za prvenstvo splitskog nogometnog potsaveza između splitskog prvaka „Vuka“ i prvaka provincije „Osvita.“ Ova važna utakmica zajedno sa revanchem koji će se održati iduće nedjelje u Splitu, daće pobjednika koji ulazi u prednatjecanja za liga prvenstvo. Već samim tim ova dva susreta dobijaju mnogo na svojoj interesantnosti tim prije, što će oba kluba svim silama nastojati da iz ove borbe izađu kao pobjednici.

„Osvit“ se marljivo spremao. Cijela momčad redovito je kroz ove dane trenirala spremajući se za veliku borbu. Prošlonedjeljni susret između „Dinare“ iz Knina i „Osvita“ pokazao je da se „Osvit“ nalazi u dobroj formi. Njegov tim koji je skoro kompletan dosta je uigran i mi se nadamo da će sa potrebitim elanom znati da za igra kako bude trebalo.

„Osvit“ će nastupiti u slijedećoj postavi: Fančević, Zajc, Rončević I., Bizjak, Sunko, Butorac, Rončević III., Kacijan Bego, Peričić i Roščić. Kao što se vidi tim nastupa bez odličnog Munitića koji ove nedjelje nema pravo nastupa već tek iduće. Ipak i ovaj tim uliva dosta povjerenja i mi smo uvjereni da ako budu svi zaigrali kako znaju i umiju uspjeh neće izaostati. Igrači treba da imaju u vidu da pobjeda u ovom susretu znači ulazak u prednatjecanja za državno prvenstvo, što je san svakog kluba. Kako smo mogli čitati zadnjih dana „Vuk“ se nalazi u izvrsnoj formi i potpuno je zaslužio naslov prvaka Splita. Već u nekoliko ranijih susreta između „Vuka“ i „Osvita“ pokazalo se da su oba kluba odprilike na istoj visini. Od onda su oba dosta napredovala i dosta naučila te će i borbà između njih biti krajnje interesantna.

Suđenje ove važne utakmice povjereno je našem sucu g. Eciu Damianiu koji je zadnje nedjelje odlično sudio finalnu utakmicu u Splitu između „Vuka“ i „Splita“.

Žalost u Belgijskom konzulatu

Belgijski konzulat vije zastavu na pola stijega sa crnim florom radi nesreće koja je zadesila Njeg. Vel. Kralja Belgije Leopolda III, Kraljevski Dom i čitav belgijski narod, jer 29 t. mj. nesretnim slučajem umrla je Nj Vel. Belgijska Kraljica Astrid.

Balkon od prostorije konzulata je obavijen u crnini.

Konzulat će radi toga biti zatvoren do utorka 3 IX t. g. Belgijski konzul će u utorak 3 IX od 11 do 13 sati primati sažaljenja vlasti i prijatelja Belgije.

PRIJAVE za upisivanje u GIMNAZIJU I GRAĐANSKU ŠKOLU kao i **ĐAČKE KNJIŽICE** za iste závode, te sav materijal Državnog Monopola dobiva se kod: Kr. Povlašćene knjižare Tiskare E. Vitaliani i Sin Šibenik.

Opet o narušavanju noćnog mira

U četvrtak, u gluho doba noći kad se umoran svijet odmarao neka ovećа grupa ženskih i muških, galamila je na obali ispod prozora većih kuća misleći valjda da samo tu stanuje jedna obitelj koju su oni zvali i derali se, a ne pjevali.

Ovo nije usamljen slučaj već se ovakove stvari posljednjih dana često događaju, pa bi trebali nadležni protiv ovih bukača da preduzmu ostrije mjere, kako bi se mirno građanstvo poštedilo od ove noćne vike.

POZIV STUDENTICAMA. Junior sekcija Udruženja univerzitetski obrazovanih žena u Zagrebu želi da svojim članicama, studenticama iz pokrajine pomogne i olakša traženje stanova za ovu školsku godinu u Zagrebu. Stoga poziva sve one studentice koje trebaju stan ili sobu neka se u tom smislu obrate s naznakom uvjeta pod kojima žele stan pismeno ili usmeno na adresu Olge Žerdik, Srebrnjak 14a, Zagreb.

Sudjenje optuženim Vodićanima

Jučer prije podne pred senatom okružnog suda započelo je sudjenje protiv 50 seljaka iz Vodice i okolice radi nereda i sukoba sa vlastima što se nedavno desilo u kojima je bio jedan mrtav i 4 teže ranjena. Senat zasjedava pod predsjedništvom g. Ive Rendića, dok optužene brane pet advokata. Sa jučerašnjeg sudjenja kada su saslušani optuženi javnost je bila isključena. U gradu kao i u okolici vlada veliki interes za ovo sudjenje.

Noć na Jadriji

Večeras jahting klub „Val“ priređuje svoju drugu noć na Jadriji. Organizatori su uložili dosta truda da ova priredbà ispadne što bolja te su uspjeli da angažuju i orhestar Kraljevske mornarice. Pored raznih atrakcija priredice se i izbor „Miss Val 1935“. Kupalište će biti ukusno i lijepo okićeno mnogim lampionima.

Odlazak parobroda iz grada je u 8.30 i 9.30 sati a povratak u ponoći i u 1 sat.

Ulaznica je 5 din. po osobi.

Strane jahte u našoj luci

U četvrtak je doplovila prije podne u našu luku jata „Kyma“ koja plovi pod Grčkom zastavom. Na jahti se pored 20 člana posade nalazi i 8 putnika među kojima su braća princevi de Poligniac sa gospođama. Jahta je pošla iz Pireja, gdje joj je luka pripadnosti i ide do Venecije. Kod nas se zadržala do juče ujutro, te je otplovila za Crikvenicu.

— —

Engleska jahta „Viva II“ iz Portsmoutha doplovila je u četvrtak prije podne iz Zadra sa 21 članom posade i 7 putnika. Na njoj se nalazi i njen vlasnik g. F. Sigrist iz Londona. Jahta se zadržala u našoj luci do juče ujutro, te je otplovila za Split a dalje će duž cijele naše obale.

NARODNA ŽENSKA ZADRUGA, daje parastos za svoju članicu blagopokojnu Draginju Orada rodj. Šušić, u ponedjeljak 22 9 u 8 sati, na groblju u crkvi Sv. Spasa, umoljavaju se članice da prisustvuju.

Da počaste uspomenu blagopokojnog Adolfa Makale supruga podpredsjednice, Narodna Ženska Zadruga podarila je jednoj siromašnoj ženi 100 dinara. Uprava.

Tijesno je divno mjesto

Prava je milina za čovjeka, koji uživa u prirodnim ljepotama, da se nađe u noći na gvozdenom mostu u Tijesnom koji spaja krški otok Murter sa kopnom.

U mraku iskrsavaju azurne konture u daljini razasutih ostrva i poluostrva koji zatvaraju tijesnjanski kanal dajući mu tako divan izgled ogromnog jezera po kome Krstare „svijećarice“ ribarske lađe . . .

I dok se čovjek divi ovoj čarobnoj slici u ljetnoj noći, sluša snažno mrmorenje morske struje koja prenosi ispod mosta njenu savo talase da ih napusti tamo daleko, gdje more dotiče obalu Betine. — Ali kroz ljetnu noć prolama se i vedro pjevanje veselih ljudi. — Čuo sam riječi iz pjesme: „Iz hrvatskog zagrljaja..“ Pjevanje je pratio tamburaški zbor. Pjesma me je pokrenula, te sam se uputio onamo odakle je ona izbijala. — Stigao sam do zgrade koju osvjetljavaju raskošni lampioni. — To je kavana „Ujedinjenje“. Odmah pada u oči red, čistoća i udobnost koja posjeduje kavana — kulturno i prosvjetno sastajalište Tiješnjana. —

U prizemlju nalaze se prostorije kavane dok je u prvom spratu smješteno Sokolsko društvo.

Tu sam naišao na veselo društvo. Živo su ljudi razgovarali, pjevali, svirali i plesali.

Našao sam tu apotekara g. Obratova koji mi je oduševljen pričao o uspjelom sletu Sokolā — Učiteli g. V. Kaleb obogatio je Sokolsko društvo izradivši za pozornice vrlo uspjele i živopisne kalise, pozadinu. — Time je omogućio Tijesnome da življe goji dramsku umjetnost. Saznao sam da Sokoli spremaju komad od Pecije: „Šuma“. To sam još našao g. Meštrova, darovatelja Sokolske zastave Tijesnom, g.g. Kaleba, Rodića, Jurešu i druge kulturne ličnosti koji svojim prisustvom vaspitaju mlađe u nacionalnom duhu, u Sokolskom hrvatskom ophođenju. — Među ovim divnim ljudima nalazi se i poznati komponista iz Grazi, prof. Theodor Franc Kaufmann, koji je nedavno priredio svoj muzički koncerat u Šibeniku. Sa mladim i vrlo simpatičnim virtuozom proveo sam nekoliko lijepih časova u razgovoru. Saznao sam od njega da je boravio na ljetovanju i u Rabu. Tamo je priredio za ljubitelje muzike koncerat. Svirao je i svoje kompozicije: „Jesen“ i „Ti si me opčarala“ koje je otpjevala poznata poljska pjevačica, ljupka plavojka, Vlasta Kebardova. Prof. Kaufman pričao mi je kako se teško rastao od svojih obožavatelja — od divnoga Raba — kroz vedar osmjeh prisjećao je mladi kompozitor i neobično živog momenta kada se ukrcao u lađu na Rabu. Publika ga je oduševljeno pozdravljala: „Živio Kaufmann!“

Da mladom kompozitoru bude što prijatniji boravak u Tijesnome, g. Lujza Karović vlasnica pensiona, pozvala je ovoga kao gosta. Dr. Drago Kulušić pak stavio je svoj klavir na raspoloženje Virtuozu Kaufmannu.

Na taj način kompozitor nalazi se zadovoljan i sretan u Tijesnome, pa je bio toliko pažljiv da nam priredi koncerat. Tijesno je imao ogromnu sreću da sluša ove divne tvorevine klasične muzike: Chopin (Polonaise, As dur, Bercense, Revolutions, Etude) Brahusov, Rahmanova, Scriabina, Ravda i dr. Čuli smo i djela Franza Marza (Kasteli Romani.)

Profesor Kaufmann skoro se vraća u Graz. Odatle će opet k nama da koncertuje u Zagrebu i Beogradu, gdje ga je uvažena spisateljica Jesinskaja angažovala za t. zv. Jug koncert. Tada će i naša T[illegible]publika, ljubitelji savremenih kompozicija, imati sreće da uživa u koncertima simpatičnog i talentovanog kompozitora Kaufmanna. —

I kada sve ovo čovjek vidi i osjeti u Tijesnome, biva zadivljen i očaran pa mu teško pade rastanak sa ovim gradićem koga sunce u ljetnim danima osvjetljava snažno i daje puno životne snage — zaista se može za Tijesno kazati: „Ovo mjesto diše i živi zdravim i potpunim životom.“ Ć—ć.

Križarski dan u Šibeniku

Križarska omladina na dan petgodišnjice osnutka svoje organizacije ko ji pada u nedjelju 8 septembra slavi svoj „križarski dan“ za koji će se izdati posebne plakate na kojima je napisan cijeli program proslave.

UPIS U I (orvi) RAZRED UČITELJSKE ŠKOLE u ŠIBENIKU vrši će se 7 i 8 septembra t. g. od 8 do 11 sati prije podne, primaće se oni učenici, koji su položili niži tečajni ispit u gimnaziji ili realnoj gimnaziji odličnim, vrlo dobrim i dobrim uspjehom.

Pri upisu svaki će kandidat prikazati ova dokumenta:

1) Svjedočanstvo o položenom nižem tečajnom ispitu
2) Krštenicu
2) Uvjerenje o veličini poreza.

Direkcija

GLAZBA SOKOLSKOG DRUŠTVA u čast rođ. Nj. Vel. Kralja Petra II obići će cijeli grad svirajući.

REŠENJEM MIN. FINANSIJA premješteni su: poreznici VIII gr. gg. Beloti Tomislav kod poreske uprave u Zagrebu te Pizzoli Ivan kod por. uprave u Splitu; a za poreznika VIII gr. por. uprave u Šibeniku gg. Novak Jakov iz Biograda n. m i Raketić Zvonimir iz Makarske.

LEGITIMACIJE za Ljubljanski velesajam su u prošlim godinama prodavale biljetarne Putnika, novčani zavodi itd. Prema naredjenju Ministarstva saobraćaja od prošle godine, pak se može koristiti vožnjom u pola cene svaki posjetioc velesajma, koji kupi na svojoj polaznoj stanici ili kod Putnika osim cjele vozne karte još žutu željezničku iskaznicu, koja stoji D 5.

Posjetioc dobije na velesajmu kod blagajne ulaznicu za Din 10.— ako je željeznička vozna karta stajala do D. 25.— Ovom ulaznicom može jedanput posjetiti velesajam i jedanput večernje zabavište. Ako je željeznička vozna karta stajala do Din 60.— plati kod blagajnice na velesajmu za ulaznicu Din 15.— te ima pravo, da tri puta posjeti velesajam i tri puta večernje zabavište. Ako je željeznička vozna karta stajala preko Din 60.— dobiće posjetioc na velesajamskoj blagajnici i legitimaciju za Din 25.— kojom ima pravo da šest puta posjeti velesajam i šest puta večerno zabavište. Ujedno s izdajom vel-sajamske ulaznice odnosno legitimacije ovjerit će se putniku posjeta velesajma. Vozne karte i željezničke iskaznice neka dakle u Ljubljani nitko ne preda stanicnom vrataru, jer će mu karta sa iskaznicom važiti onda za besplatan povratak. Popust vazi u polasku za Ljubljanu od 31 augusta do 16 septembra, u povratku od 5 do 21 septembra.

COPPERPRINT podmorna boja garantirana za godinu dana zprobana od iskusnih pomoraca Svih vrsti suhih i uljenih boja, lakova, firnisa, katrama, blaka, karbolineja, kistova, stuka, pakla i sve u tu struku spadajuće predmete, najbolje kvalitete uz umjerene cjene i solidnu poslugu.
Preporuča se
Viktor Sošić - Sibenik
Specijalna trgovina bojadiska
Trg Stjepana Radića, kod crkve Sv. Ivana

Smrtnik tekućina za uništavanje insekata kao za muhe, komarce, stjenice i drugu gamad. Nadmašuje svedruge preparate kao ukvaliteti tako i u jeftinoći Probajte i uvjerite se.

U današnjem broju priložili smo uplatnice poštanskog čekovnog zavoda broj 38.114 te molimo cijenjene čitaoce da izvole odmah dostaviti dužnu pretplatu od Din. 12 mjesečno unapred, te podmiriti stari dug u koliko još nije podmiren kako nebi bili prisiljeni da Vam obustavimo daljnje šiljanje lista.

Administracija „Tribune“.

Nabavka njemačkih aviona za našu avijaciju

Na zemunskom aerodromu bio je ovih dana avion njemačkog ministarstva za zrakoplovstvo tipa Henlein He 70 s motorom B. M. V. 700 konjskih snaga D UMAL Ovi su avioni vrlo brzi. Specijalitet je ovih aviona, da oni za vrijeme leta mogu uvući svoje kotače u trup, čime avion — lišen toga otpora — dobiva za 80 km na sat veću brzinu. Naša stručna vojna komisija pregledala je ovaj avion, s kojim su na zemunskom aerodromu vršeni pokusni letovi. Vrlo je vjerojatno, da će biti nabavljeno nekoliko takovih aviona za našu avijaciju.

JADRANSKA PLOVIDBA D. D
— Opravništvo Šibenik —

Svake nedelje priređuje slijedeće
IZLETE
za SKRADIN, SLAPOVI KRKE, VISOVAC, ROŠKI SLAP
Odlazak u 8 s. povratak u 19.30
Cijena: do Roškog slapa 24 din.-

za Skradin i slapove Krke
Odlazak u 2 s. povratak u 19.30
Cijena: do Krke 12 din.-

Izletne karte prema Splitu i Biogradu

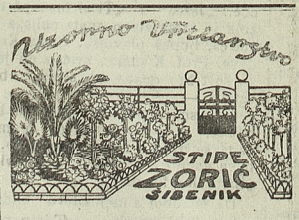
Svake subote polazak u 14 sati parobrodom pruge 56 a povratak u ponedjeljak u 2 sata parobrodom pruge 6.

Šibenik—Split i natrag Din. 36.-

Svake nedjelje polazak u 7 sati parobrodom pruge 22. povratak istog dana u 19 sati parobrodom pruge 7 ili u ponedjeljak u 3 sata parobrodom pruge 21.

Šibenik—Biograd i natrag Din. 30.

Školske aktentaše
dobijete najjeftinije
u trgovini koža cipela i športskih potrebština
ALEKSANDAR ANWEILER
šibenik
ul. Kralja Tomislava 4.
Specijalna radiona cipela!

Izrađuje VJENCE i BUKETE iz —svježeg iumjetnog cvijeća—

Bilansija prvog decenija Male antante štampe

Bukureški „Viitorul“ objavljuje članak, u kome autor spominje, kako je 18 jula 1925 godine direktor obavještajne službe rumunjskog ministarstva inostranih djela N. Dianu sazvao s Ducom pretstavnike čitave rumunjske štampe i izneo im svoju želju, da se osnuje Mala antanta štampe. Tu ideju su s oduševljenjem prihvatili ne samo pretstavnici rumunjske štampe, nego i pretstavnici štampe obeju prijateljskih zemalja i tako su se 15 avgusta 1925 godine sastali u Sinaji na zajedničkoj konferenciji Male antante novinari te tri države i osnovali Malu antantu štampe. Pokojni Duca, koji je tada bio ministar inostranih djela i počesni pretsjednik inicijativnog komiteta, održao je tada govor, u kome je izrazio svoju radost, što je ta antanta osnovana, jer može mnogo koristiti radu na miru. To je sretna i plodna ideja, rekao je ministar Duca. Sretna zato, što je prirodno da i štampa država Male antante realizira uski sporazum i solidarnost saveznickih naroda, kad već države Male antante uzajamno veže politički sporazum. Plodna je zato, jer čim bolje se narodi Male antante budu uzajmno poznavali, tim uspješnije će se moći boriti protiv onih, koji napadnu Malu antantu. U modernom društvu, zasnovanom na širokoj demokratskoj organizaciji, javno mnenje određuje političku djelatnost. Vlade su daleko manje vode naroda nego manifestacija njihove volje. Pod tim uslovima je prirodno, što štampa ima velikog uticaja na mnenje naroda. Duca je dalje izjavio, da vjeruje da će se u saradnji, koju je Mala antanta štampe počinjala tada zato, da pomogne rad Male antante na njezinom miroljubivom djelu, pružiti prilika onima, koji nose odgovornost vlade, da ispune svoje dužnosti.

Danas je Mala antanta štampe u 11 godini svoje egzistencije i svoju prvu deceniju je zaključila s krasnom bilansijom. Tom saradnjom su udareni dobri temelji među narodima. Misija reda, mira i napretka Male antante je s velikim uspjehom poduprta radom te Male antante štampe.

Zanimljivost

Robijaš pobjegao u avijonu

Iz kaznenog zavoda u Brisbenu (Australija) pobjegao je nedavno na doživotnu robiju osuđeni Džekson. Džekson je jednom imao posla u stanu upravnika kaznenog zavoda. Na vješalici je visio kaput upravnikovog sina i njegova kapa a u kaputu su bile mladićeve legitimacije i novčanik sa većom svotom novca. Robijaš se brzo obukao, natukao kapu upravnikovog sina na oči i izašao kroz dvorište iz kaznenog zavoda: stražari su mislili da je to upravnikov sin.

Džekson se iz kaznenog zavoda uputio na obližnji aerodrom gdje je stajao avijon spreman za let u Sidnej. Legitimisao se pilotu kao upravnikov sin i zamolio ga da mu ustupi jedno slobodno mjesto u avijonu.

Pilot je učinio Džeksonu po volji. Otada izgubljen je svaki trag ovom robijašu.

Blizanci slični do najmanjih sitnica

Četrnaestogodišnji blizanci jednog radničkog bračnog para predmet su sada posmatranja učenjaka u državnom medicinskom institutu u Oslu. Ove djevojke već su ranije bile čuvene po tome što među njima i do najmanjih sitnica postoji sličnost, pa je čak i broj mladeža i bubuljica na njihovom tijelu potpuno isti. Ovoga ljeta blizanci su bili na plaži i dobili od sunčanja mrlje. Mrlje su izbile u istoj veličini i na istom mjestu tijela kod blizanaca.

Kuga opasnija od svjetskog rata

Kuga je najopasnija među svima zaraznim bolestima. Za vrijeme velikih epidemija kuge u Evropi i Aziji u srednjem vijeku milijoni ljudi su poumirali za nekoliko nedjelja. Tako je za vrijeme velike epidemije kuge u 14 vijeku poumrlo samo u raznim državama Evrope oko 25 milijona ljudi, a treba imati u vidu da je Evropa tada imala svega 100 milijona stanovnika. U svjetskom ratu, uračunavajući sve ljudske žrtve, umrlo je ukupno oko 33 milijona ljudi za četiri godine, u doba kad je Evropa imala oko 400 milijona stanovnika. Kao što se iz ovoga vidi kuga je bila daleko opasnija po ljude i od samog Svjetskog rata.

Primam na hranu i stan 2 učenika srednjih škola iz viših razreda. Time da bi podučavali jednog učenika II razreda.

Soba sa pokućstvom, u varošu unajmljuje se odma.

Upisivanje Ženske Zanatske škole — ulica sv. Luce — za djevojčice za novu šk. god. 1935-36 i to 1, 2 i 3 septembra od 9-11 pr. p. i od 4-6 p. p. Informacije kod upisa.

Kotla *rakijska* sistema „Deroy“. — Prodaju se tri komada.

Prodava se uz vrlo jeftinu cijenu: 2 pisaća stola, jedna veća, jedna manja verthein blagajna, jedan pult, jedna visalica i jedna kolica, jedna mramorna ploča 140×69, jedan ormar za srebro. Obratiti se:
Agenturi Jadronja — Slbenik.

Štampa i vlasništvo: Odjk. Grat. Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Sibenik. — Odgov. urednik. Namilkar Vitaliani